

УИЛИЯМ МАКДОНАЛД
КОМЕНТАР
НА НОВИЯ
ЗАВЕТ

Уилям Макдоналд

Коментар на Новия Завет

Том 2
Деяния – 2 Коринтяни

Издателство ВЕРЕН
п. к. 91, София 1408

clv

Christliche
Literatur-Verbreitung e.V.
Postfach 110135 • 33661 Bielefeld

Второто послание на Йоан

„[Второто Послание на Йоан] ни показва една свършено нова страна на апостола: като пастир на отделните души... Независимо дали се обръща към местната църква, или... към отделна християнка... апостолът пише това Писмо най-вече заради отделния човек, от когото той е дълбоко заинтересуван.“

А. Пламър

Въведение

I. Уникално място в Канона

Третото послание на Йоан и това Второ писмо са единствените представители на безценната лична кореспонденция на един от най-възлюбените ранни светици – апостол Йоан.

Често пъти християните искат да знаят колко „близко“ или колко „далече“ трябва да стоят по отношение на другите хора и особено на онези, които твърдят, че са вярващи. Второто и Третото послание на Йоан ни дават отговор на този практически въпрос. Второто послание ни показва колко е важно да гържим вратите на дома си (или на домашната си църква) затворени за еретиците; докато Третото послание ни насърчава да ги гържим непрекъснато отворени за пътуващите проповедници и мисионери.

II. Авторство

Външните доказателства за Второто послание на Йоан са по-слаби от тези на Първото послание, което без съмнение се дължи на малкия му размер и личното естество на проблемите, които засяга. То е цитирано от Иренеи, който, също като няколко други автори, смята, че то е част от Първото послание на Йоан (разделянето на глави и стихове идва няколко века по-късно). Ориген изразява известни съмнения по отношение на това Послание, но Климент и Дионисий, и двамата от Александрия, го цитират като Йоаново Послание. Киприан изрич-

но цитира 10 ст. като стих, написан от апостол Йоан.

Вътрешните доказателства се състоят във факта, че стилът и речниковият състав на това Второ послание съответстват на стила и речниковия състав на Евангелието от Йоан и на Първото и Третото послание на Йоан. Макар и Второто и Третото послание да започват по-различно от Първото, те си приличат толкова много, че малко хора могат да отречат, че са написани от една и съща ръка и явно почти по едно и също време.

Няма особена причина да се съмняваме в традиционното мнение, според което авторът на Второто послание е апостол Йоан (за повече подробности вижте въведението към Първото послание на Йоан).

III. Датиране

Както и при Първото послание на Йоан могат да се предположат два периода на написване на това Послание: една по-ранна дата (през 60-те години) преди унищожението на Ерусалим и една по-късна дата (85-90-те години). Ако Писмото е било написано през първия период, то това сигурно е станало в Ерусалим; ако е било написано през втория период, то това трябва да е станало в Ефес, където остарелият апостол е прекарал последните години от живота си.

IV. Историческа обстановка и основна тема на Посланието

Второто Послание на Йоан е било написано в обстановка на широко разпрост-

ранено служение на пътуващи проповедници в ранната църква, което все още се практикува в някои кръгове. Често пъти тези евангелисти и служители на слово то са получавали гостоприемство, храна, а понякога и пари от отделни християнски домове и събрания, които са посещавали. За съжаление в християнските събрания се вмъкнали много бързо лъжеучители и религиозни шарлатани, които са се хванали за тази възможност за лесна печалба и за разпространение на ереси от рода на гностицизма (вж. въвеждането към Първото послание на Йоан).

Схема на изложението

- I. Поздравлението на апостола: благодат, милост и мир (1-3 ст.)
- II. Радостта на апостола: послушанието на децата (4 ст.)

Коментар

- I. Поздравлението на апостола: **благодат, милост и мир (1-3 ст.)**

1 ст. Във Второто послание на Йоан апостол представя себе си като **презвитер**. Тази квалификация може да се отнася или до неговата възраст, или до официалното му положение в църквата. Що се отнася до неговата възраст, Йоан е последният от апостолите, придружавали Господ Исус. А що се отнася до официалното му положение в църквата, най-вероятно той е епископ или надзирател. Тук едва ли има нужда да избираме кое обяснение да приемем, тъй като и двете са верни.

Не е много лесно да се разбере какво означава изразът „**до избраната госпожа**“. Обикновено по този въпрос има три мнения, които обикновено се поддържат. (1) Някои вярват, че под „**избраната госпо-**

жом като е било толкова важно вярващите от първия век да бъдат предупредени за опасността от тези еретици и „религиозни използвачи“, какво ли би казал апостол Йоан сега, ако можеше да види разноцветния килим от секти, култове и лъжливи религии?

Централната тема на Второто послание на Йоан е предупреждението, че вярващите не трябва да сътрудничат по никакъв начин на хора, които разпространяват заблуди по отношение на Личността на нашия Господ (10 и 11 ст.)

- III. Наставлението на апостола: „да лобим един другия“ (5 и 6 ст.)
- IV. Грижата на апостола: появяването на измамници антихристи (7-11 ст.)
- V. Надеждата на апостола: лично да гоиде и да ги посети (12-13 ст.)

жа“ трябва да се разбира църквата, която на други места се описва като невящата на Христос, или едно определено местно събрание. (2) Други предполагат, че Писмото е адресирано до избраната Кирия, тоест, че тук не е използвана думата „госпожа“, а личното име Кирия. Това име може да бъде гръцкият еквивалент на арамейското име Марта (и двете означават „госпожа“).¹ (3) Трети смятат, че Писмото на Йоан е написано до една неназована по име **госпожа** християнка, която, заедно с всички други вярващи, е сред Божиите **избрани** – избрана в Христос преди създаването на света.

Ние поддържаме последното тълкуване и смятаме, че фактът, че това предупреждение срещу антихристиянските учители се намира в едно Писмо, адресирано до жена, е особено важен. Грехът влезе най-напред в света чрез Ева, която беше измамена от Сатана: „жената се излъга, та падна в престъпление“ (1 Тим. 2:14). Павел говори за лъжеучителите,